

Часть третя.

I.

Пробуждане.

Въ нѣколко дни бунтътъ биде стхиканъ на всѣкхдѣ. Борбата се провали ужасно, тя се обхрнх на панически страхъ.

Революция, и — капитулация.

Историята ни дава примѣри на възстания еднакво нещастни и свети, но не така трагически безславни.

Априлското възстание бѣше недоносче, зачнхто подъ упоението на най-пламенна любовъ, и задушено отъ майка си въ ужаса на ражданието. То умрѣ прѣди да поживѣе.

Това възстание нѣмà даже история. Тѣй биде кратковѣко.

Златни надѣжди, вѣра дхлбока, сила гигантска и ентузиазъмъ — капиталъ отъ нѣколко страдалчески вѣка — всичко на халосъ отиде въ единъ мигъ!

Страшно пробуждение.

А колко мченици! колко жертви! колко смърть и падения! Да, и малко героизмъ. Но какъвъ героизмъ!

Перушица — Сарагосса.

Но Перушица ж незнае всемирната история...

Батакъ!

Само това име исхврѣкнх изъ борбата, изъ пожаритѣ, изъ димоветѣ, пролетѣ надъ вселенната и се увѣковѣчи въ паметъта на народитѣ!